

Ki keresztény?

A KERESZTÉNY SZÓ EREDETE ÉS HASZNÁLATA

Apostolok cselekedetei 11:26 szerint Krisztus tanítványait nevezték keresztényeknek:

A tanítványokat pedig Antióchiában nevezték először keresztényeknek.

Magát a keresztény szó görög megfelelőjét is a "Krisztus" szóból képezték (Christos->Christianos). Ma is azokat tarthatjuk keresztényeknek, akik Jézust követik.

A tanítvány tudatosan törekszik arra, hogy megértse Mesterét. Élete döntéseit Mesterének követése alapján határozza meg.

Ekkor magához hívta a sokaságot tanítványaival együtt, és ezt mondta nekik: "Ha valaki én utánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye fel a keresztjét, és kövessen engem. Mert aki meg akarja menteni az életét, az elveszti, aki pedig elveszti az életét én értem és az evangéliumért, megmenti azt." (Márk 8:34-35)

Jézus követője Isten gyermekévé válik. Istennel élő kapcsolata alakul ki, ami által Isten vezetni, formálni tudja. Isten gyermeke engedelmes Atyjának.

És abból tudjuk meg, hogy ismerjük őt, ha megtartjuk az ő parancsolatait. Aki azt mondja: ismerem őt, de nem tartja meg parancsolatait, az hazug, és abban nincs meg az igazság... (1 János levél 2:3-4)

Azokat, akik nem követik Jézust, az Újszövetség nem nevezi Isten gyermekének (János 1:12).

Az egyház minden tagja szent (Filippi levél 1:1; 2 Korinthus levél 1:1). Istenhez való megtérés által mindenki újjászületik, szentté válik:

...öltözték fel az új embert, aki Isten tetszése szerint valóságos igazságban és szentségben teremtett. (Efezus levél 4:24)

A hívők egymás közötti kapcsolata testvéri kapcsolat (Máté 23:8-12; Márk 3:33-35). Az Újszövetség megkülönbözteti a testvéri kapcsolatot a felebaráti kapcsolattól. *(Bővebben lásd később.)*

Tehát a keresztény szó párhuzamaként a tanítvány, Isten gyermeke, szent és testvér szavak is használatosak.

A KERESZTÉNYSÉG KRITÉRIUMAI

A kereszténység két alapkritériuma a **helyes tanítás**, és az **Isten szerinti élet**. A két kritérium egymással összefügg, egymástól el nem választható.

Vallási csoportok esetében a kialakult tanítás és életmód alapos megvizsgálásával meg lehet állapítani, hogy a felekezet biblikus-e. Azt, hogy az egyes tagok keresztények-e, már nehezebb megállapítani, hiszen a mély egységre való törekvés hiánya miatt sokszor külön vélemények és gyakorlatok alakulnak ki a hit kérdéseit illetően. Az Istennel való keresztényi kapcsolatnak azonban vannak feltételei és velejárói, amelyek a legtöbb esetben világossá teszik azt, hogy valaki Istennel él-e:

a) Helyes tanítás

Jézus azt mondta (János 4:23), hogy az Atya olyan imádókat keres, **akik szellemben és igazságban imádják Őt**. Jézus **kinyilatkoztatta az igazságot** (János 17:6-9), és az **felismerhető** (János 18:37; 1 János levél 4:6). Azok képesek felismerni, akik készek Isten akaratának engedelmeskedni (János 7:17). Az igazságról alkotott helyes kép az alapja az Istennel való kapcsolatnak.

Az pedig az örök élet, hogy ismernek téged, az egyedül igaz Istent, és akit elküldtél, a Jézus Krisztust. (János 17:3)

Emiatt az Újszövetség nagy hangsúlyt fektet a helyes tanításra: Apostolok cselekedetei 20:20; Róma levél 16:17; Galata levél 1:6-8; 1 Timóteus levél 4:16.

A téves tanítások hamis képet festenek Istenről, így ezek elfogadása lehetetlenné teszi Isten megismerését, és ezáltal a vele való kapcsolatot (2 János levél 9). Azok az emberek maradnak meg a téves tanításokban, akik nem képesek alárendelni magukat Isten igazságának (2 Timóteus levél 4:3-4). Ma a különböző (magukat kereszténynek valló) felekezetek különféle tanítások sokaságát kínálják az embereknek, amivel lehetőséget biztosítanak egy olyan vallásos életre, amelyben nem kell Istennek szentelt életet élni (2 Timóteus levél 3:5.13).

Az egyház, a hívők közössége, az apostolok tanítására épül (Efezus levél 2:20), új tanítást nem fogad el (Galata levél 1:9). Az egyház az igazság oszlopa és erőssége (1 Timóteus levél 3:15), tanítása egységes és ellentmondásmentes (1 Korinthus levél 1:10). Ebből következik, hogy nem lehet a különböző tanítást hirdető felekezetek összességét egyháznak nevezni, hiszen ők sok tanítás tekintetében ellentmondásban vannak. Ez nem azt jelenti, hogy egy hamis tanítást képviselő felekezetben valaki nem válhat kereszténnyé. Hitének növekedésével azonban szembesülni fog a téves tanítással, amit el kell utasítania az Istennel való kapcsolat fenntartása végett.

b) Isten szerinti élet

Azok az emberek válnak kereszténnyé, akik tudatos döntést hoznak, hogy Jézust követik. Ez a megtérés. Nem feltétlen jelent egy bizonyos időpillanatban hozott radikális döntést, hanem gyakran sorozatos jó döntések által jut el az ember oda, hogy az élete fölötti teljes irányítást át akarja adni Istennek, azaz minden pontban engedelmeskedni akar Isten akaratának (János 3:36; 15:7.10.14; Máté 7:21-23).

A "befogadni Jézust" kifejezés (János 1:12) is mutatja a döntés szükségességét a kereszténnyé váláshoz.

A megtérés (görög: metanoia - értelem megváltoztatása) következménye, hogy az ember más szemmel látja a világot, más értékrendje alakul ki, és más célokért él, mint korábban. Istent még nem ismerve (Efezus levél 4:20-24). A megtérés által olyan kapcsolat jön létre Isten és ember között, amely által a keresztény Isten akaratára szerint él.

Akiket pedig Isten Lelke vezérel, azok Isten fiai. (Róma levél 8:14)

Vannak, akik azt gondolják, hogy maga a keresztség tesz valakit kereszténnyé. A Róma levél 2:28-29 szerint:

Mert nem az részesül dicséretben, aki külsőleg zsidó, aki testén külsőleg van körülmetélve, hanem ..., aki belsejében zsidó, ..., szívében a Lélek által van körülmetélve.

Illetve nem a testi származás szerinti utódok az Isten gyermekei. (Róma 9:8)

Ugyanígy a kereszténnyé válással kapcsolatban is igaz, hogy a belső változás a fontos, és a keresztség csak a külső kifejezése annak, ami belül megtörtént (1 Péter levél 3:21).

Különbséget kell tenni, a jó ember és a keresztény fogalmak között. Lehet valakinek sok értékes tulajdonsága, lehet segítőkész, illetve jóindulatú, de ezek még nem teszik őt kereszténnyé. A sok jó tulajdonság bizonyos szinten hasznára van embertársainak, de csak a kereszténnyé válás után tudja ezeket teljesen Isten szolgálatába állítani. Egyébként fennáll a veszélye annak, hogy a "jósága" vagy "nagysága" iránti rajongó tisztelet által a maga követőivé tesz másokat.

A gazdag ifjú példája (Lukács 18:18-30) is mutatja, hogy Jézus teljes Istennek való alárendelést vár a követőitől. A gazdag ifjú is jó ember volt. Elhíhetjük, amit magáról mondott, hogy a 20. versben felsorolt parancsolatokat legalább egy bizonyos szinten betartotta, habár maga is érezte, hiányzik még valami, hogy az örök életet elnyerje. Jézus válaszából látszik, hogy egyes parancsolatok felszínes betartása nem elegendő. Rámutat arra a pontra, amit az ifjú nem akar Isten kezébe tenni. Jézus mindent kér, ahogyan ezt Péter fel is ismerte ebben a helyzetben, és kijelentette: **...mi elhagytuk mindenünket, és követtünk téged (28. vers).**

Jézus követése tehát azzal is jár, hogy minden pontban és minden helyzetben keressük, hogy Isten mit akar tenni az életünkkel. Nemcsak üldözés esetén, hanem a helyes prioritás megtalálása miatt is késznek kell lennünk mindenünket feláldozni Istenért: önzés, karrier, hobbi, anyagi javak hajszolása (Lukács 14:25-30; 9:57-62). Késznek kell lennünk családjunk és környezetünk ellenzése ellenére kitartanunk hitünk mellett (Máté 10:34-38), és vállalnunk, hogy emiatt elfordulnak tőlünk, vagy üldöznek bennünket.

Istennek kell inkább engedelmeskednünk, mint az embereknek. (Apostolok cselekedetei 5:29)

A keresztény szakít bűneivel, a jó keresésére és cselekvésére adja oda magát (Róma levél 12:1-2; 6:16-23; Efezus levél 2:10; Zsidó levél 12:1-4). Így egész keresztény életünk a megszentelődés folyamata, amely során Isten kimunkálja bennünk az Ő Fiának képét (2 Korinthus levél 3:18; Róma levél 8:29). Ez nem jelent büntelenséget, hanem alapvető szembefordulást a bűnnel, aminek minden keresztény esetében van eredménye (János 15:1-10), mert Isten erőt ad a szent életért való törekvésben (2 Péter levél 1:3; 1 Korinthus levél 10:13; Róma levél 8:2.9;

6:12-14).

A jó cselekedetek leginkább a testvérszeretben nyilvánulnak meg.

Tegyünk jót mindenkivel, leginkább pedig azokkal, akik testvéreink a hitben. (Galata levél 6:10)

Ez Jézus követőinek ismertetőjele (János 13:34-35). A testvérszeretet alapja az a döntés, hogy a keresztények az életüket egymásért áldozzák (1 János levél 3:16). A keresztények teljes odaadása és szolgálata Isten lényének megismeréséből következik (Róma levél 5:8).

...aki pedig nem szeret, az nem ismerte meg az Istent; mert Isten szeretet (1 János levél 4:8)

...aki nem cselekszi az igazságot, nem az Istentől van, és az sem, aki nem szereti a testvérét. (1 János levél 3:10)

A testvéri kapcsolatok különböznek más emberekkel való kapcsolatuktól, mivel a keresztények lelkületben és életcélokban is egységben vannak (Róma levél 15:5-6). Az életcélok különbözősége csökkenti az együttműködés lehetőségét, de a kölcsönös tiszteletért, és a békés egymás mellett élésért így is mindent meg kell tenni (Róma levél 12:17-18).

MIÉRT KELL TUDNUNK, HOGY KI A KERESZTÉNY?

A "tolerancia" és pluralizmus korában sokaknak visszatetsző a másik kereszténységét vizsgálni. Az számít tapintatos viselkedésnek, ha a hittel kapcsolatos "kényes kérdések" nem kerülnek szóba. De nemcsak egy testvéri, hanem semmilyen emberi kapcsolatot sem nevezhetünk harmonikusnak és őszintének, ha a problémákat nem lehet megvitatni.

Ennek a gondolkodásnak az elfogadása megakadályozná a mélyebb megismerést, a mélyebb közösséget. Így nem lennének képesek valódi segítséget nyújtani egymásnak, mert nem látnák meg, hogy mire van szüksége a másoknak. Isten terve pedig az, hogy a keresztények egymás támaszai legyenek (Zsidó levél 3:12-14, 1 Thesszalónika levél 2:8-12).

Csak azok lehetnek az egyházban, akik engedelmeskedni akarnak Istennek (Máté 18:15-17; 1 Korinthus levél 5:9-13). Az egyháznak tükröt kell tudnia tartani az emberek elé, hogy milyen a kapcsolatuk Istennel (Máté 18:18-20).

Másrésről vannak olyanok, akik szavaikkal magukat keresztényeknek vallják, de tetteikből nem ez látszik. Ahhoz, hogy őket megtérésre lehessen hívni, meg kell vizsgálni a hitüket, és világossá tenni, hogy mi hiányzik az Istennel való kapcsolathoz. Azokkal, akik véglegesen a tévelygésben élést választják, nem szabad közösséget vállalni, vagy tanításaikat átvenni (2 János levél 7-11; Jelenések 2:6.14-16).

Ezt a táplálékot mi eukarisztiának nevezzük, senki kívülálló nem részesedhet belőle, csak aki igaznak fogadja el a tőlünk kapott tanítást, és lemosdott a bűnök bocsánatára az újjászületés fürdőjében, és úgy él, ahogy Krisztus meghagyta. (Jusztinosz: I Apológia LXVI fejezet (Az Úrvacsoráról))

Ha tehát az Írás tanúságtételét hallod, vigyázz ne bízz meg rögtön a beszélőben, hanem előbb fontold meg, milyen az élete, milyen a felfogása, milyen szándékú, nehogy csak színlelje, hogy ő is szent, miközben nem az, és a báránybőrbe bújt farkas az eretnokség fertőző mérgét rejtse. (Origenész: Homíliák Lukács evangéliumához XXXI. Homília /Az Üdvözítő harmadik megkísértéséről/)

Szerző: Tamás